

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilatkozatok
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egész évre . 8 kor.
Félévre . 4 .
Negyedévre . 2 .
Egyenlő árá : 20 ALL.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
számaiban részt illő minden
közlemény.

Bérmennyi küldeményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem adunk.

SOMOGYI ÚJSÁG

MEGYEI és HELYI-ERDEKŰ VEGETÁRIUM HETILAP

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: Poór Sándor.

A cselédek.

Cselédek alatt rendszeren az oly egyént értjük, a ki helyettünk azt a munkát végzi, mely nekünk derogál; a ki szellemi és anyagi alárendeltségben áll velünk szemben; a ki szellemi és anyagi tekintetben különbözik tőlünk; a kinek azért más a gondolkodása, más az egyéni önérzete, más a velünk szemben tanúsított modora. De a cselédek is különböznek, az ő munkakörük is sokágu, még több águ volt régente; de azóta változott a róluk való fogalmunk, meg az ő fogalmuk is. Az örök haladásban, változásban ők is benne vannak. Az a napélteti, az az a levegő táplálja, a melyik minket; a világ jó és rossz cselekedetei az ő lelkükre is hatnak; a vilámság ők is elragadja, a civilizáció vívmányait ők is bámulva szemlélik, nagyobb városokban a színházakba, muzeumokba, kiállításokba

ők is eljárnak, itélnek a maguk módja szerint és bámulják a művelődést ők is: mikor forog a földgömb, a centripetális ők is csak oly anyagnak tekintik, mint a föld többi halandóit, a középponthoz húzza abban a sphaerában ama parallaxis alatt, mint más embert. És attól a másától, a ki különbözik tartja magát az alárendelt szolgáinál, elsajátít jót is, rosszat is. A szendi-oxidokkal telt levegőben gyakran vannak bacillusok, melyek az edzett munkásembernek nem a testét, hanem a lelkét szokták megromítani. Az egész korunk bacillusos, hogy óvakodhatnánk a tudatlan, műveletlen cselédnép tőle!

Ma más a cseléd, mint volt hajdanta; azt mondják az öregek, a krónikák, a feljegyzések, hogy rosszabb, mint ezelőtt volt. Hol van ennek az oka?

Első sorban ott az ok, hogy más világban élünk. Az ember csak az, a ki volt, ugyanazokkal az erényekkel,

gyarlóságokkal, mint valaha. De változtak a körülmények, az emberi szellem annyi újat, annyi nagyot teremtett, hogy más lett az ember helyzete, megváltozott a társadalom, átalakultak a népek. Az ember önmagát változtatta olyanná, hogy az újonnan keletkezett állapotokba bele illő legyen. Fél évszázaddal ezelőtt csak a nemes ember volt az ur, csak az számított a társadalom tagjai közt, a kinek ki volt függesztve a nemesi czimere. A nemzet nagy napjai sokat megváltoztattak, a társadalmi felfogást is. Messze, messze van tőlünk a Petőfi »Magyar nemes-e«, a szabadságharc nagy eszméi ha nem valósultak is meg, de az alkotmányunk a szabadság, egyenlőség és testvériség szent eszméjén alapszik.

Most ur mindenki, kinek kiművelt az intelligenciája. És ez nagyon helyes. Mi teszi az embert? Nem a lélek? Mi a test, lélek, szellem nélkül?

T Á R G Z A.

Lehetetlen.

Ragyogja a csillag
Fenn a magas égen,
Hozzám hűtlen letél,
Más keblén pihentél,
En gyönyörűségem!

Virág illatozza
Kín a mezőn, réten,
Hogy rég elfeledtél,
Sohsem is szeretted,
En gyönyörűségem!

Mondja sugva-bugva
A nép is szélben,
Nem ismeresz szerelmet,
Csapodár a lelked,
En gyönyörűségem!

Oh, de az nem lehet,
Az nem lehet mégsem,
A mult emlékére,
Megtér hitem végre,
En gyönyörűségem!

Nem lehet az hűtlen
Se földön, se égen,
Ki mint te úgy esőkölt,
Ki szívemhez úgy forrt,
En gyönyörűségem!

Varsányi Gyula.

Í t é l j !

A kis utcából való ez a történet, a kis utcából, a mely nincs többé. Lebontották egészen, az a földszintes házat is, a melyben már huszonhárom éve lakott a tanácsos ur a fiával. És kiásták arasznyi udvaráról a platánokat, a melyeknek egyetlen sárga levele őrizi ma e történet emlékét.

Az utolsó napon, a mikor már költözöbén voltak, behívatta a fiát a tanácsos ur, hogy beszélni akar vele. Ősz volt, a halálra ítélt platánokról hullott az elsárgult levél. A tanácsos ur kezére hajlítva fejét, csöndes, szomorú hangon kezdte beszédét. Mielőbb ebből a hajlékból távoznánk fiam, egy vallomással tartozom neked. Soha sem ismerted az édes anyádat. Most róla fogok beszélni. A te anyád nagyon szép lány volt. De nagyon szegény és elhagyott is, a mikor mint modell akarta megkeresni

a kenyerét. Annak a nagy művésznak a műtermében, a hol én mint festőnövendék dolgoztam. Bűbájosan szép szeméből a tisztaság, az ártatlanság sugárzott. Megsajnáltam őt, hogy ilyen pályára lépett. A midőn pedig panasszkodott, hogy se testének, se lelkének nincs hová lennie, fölajánlottam neki a magam szegénységét, Elhívtam ebbe a házba, nem az én szobámba, hanem az anyámba, aki az udvar másik oldalán levő szobában lakott. És én, a kinek semmije sem volt, dolgoztam kettőjükért. Attól kezdve sokszor ültünk itt a platánok alatt ketten és bizalommal hallgattunk, ha művészi ábrándjairól, a jövő derengő boldogságairól beszéltem neki.

Egy napon meghalt az édes anyám. Ketten maradtunk. Úgy szóván a temetőből mentünk az oltár elé! Az anyám, aki mind a kettőnkönk szerelt, úgy akarta. Egy évre rá megszületett te. Nehéz, de szép idők voltak, tele reménnyel, illúzióval. Bármennyire megtévedtek tehetségem bontakozó szárnyait a gondok, boldog voltam, ha az anyád megszólt és egy édes, ábrándos dalt énekelt nekem. Csodálatos szép volt a hangja. Ki hitte volna, hogy ez a hang lesz mindennek és boldogságom megrontója.

Egy napon meghallotta az énekét valaki. Mellekes, hogy ki. Egy gazdag nagyur. És akkor odatolakodott hozzá, behívta. Telebeszélte a fejét, hogy hagyja itt

Semi más, mint egy izomtömeg, mely elomlik, alkotó részeire bomlik, ha a lelki működése megszűnik. A lélek, a szellem az ur, az teremt, az uralkodik, az változtatta meg az emberi társadalmat, az teremtetette meg a hatalmas képvilágot, az tanított meg, mikép kell a villamossággal írni, utazni, világítani, az tud a kőbe gondolatot faragni, a vásznon lapon történetet elénk tárni. Hát bizony a lélek, a szellem, a szív az igazi ur.

De fájdalom! a túlságosan reális korszakunk sem a lelki, sem a születési nemességet nem ismeri el urnak, neki egy a bálvány: az anyag. Ezzel pöffeszkedik az üresfejű, szív nélkül való ember, e szerint ítéli meg, e szerint sorozza a társadalmi kasztokba az embertársát. A kicsi ember, hogy a haldokló század e félszűcségének eleget tegyen, hódoljon, háttérbe szorítja az okos, józan, nemes utat: arra igyekszik, hogy csak kevés gyémántutazatot is csillogtathasson a világ rosszul látó szeme előtt, hogy urnak tekintsék. S látszattal kápráztatjuk a világot, ámitjuk önmagunkat.

Korunk e hibája kiterjed mindenre, befurakodik mindenki lelkébe, a cselédekébe is. A korszellem mindenre hat természetszerűen, mindenki annak hatása alatt él, tehát a cseléd is. Önnálló, szabad akar lenni mindenki. Nézzük csak a szegényebb sorsú földmivelőt. Régente elszegődött cselédnek az egész családjával; most, ha van egy-két garasa, kunyhót épít, egy-két hold földet vesz, vagy bérrel és gazdálkodik „önállón”. Szabad akar lenni. A földmivelő úgy belemegy a váltóadósságba, mint bárki más, de cseléd, szolga nem akar lenni. Alázatos ő azért a nálánál nagyobb emberrel szemben, a jogából azonban nem enged, a világért sem. És vajjon

viSSzakivánjuk-e a földmivelő embert a szolgaságba? Ne kívánjuk, hadd legyen szabad; ne kívánjuk, hogy alázatoskodjék velünk szemben, de tanítsuk kötelességtudásra. Ez hiányzik belőle, mint az emberek legnagyobb részéből. O csak jogokat ismer az önfentartási ösztön tulhajtásaként, legyünk méltányosak a cselédrel, az alárendelt egyénnel szemben; ne nyomjuk el a szabadakaratát, a munkáját jutalmazzuk meg illendően, lelkiismeretesen; ha dolgozott, adjuk meg neki a munkája árát s ne keserítsük amugy is keserves életét. Ha majd látja, hogy mi is jók, méltányosak vagyunk vele szemben, ő is olyan lesz, a becsületes munkaadónak becsületesen és örömmel fog dolgozni. Csak pontos kötelesség teljesítés által lehetne őket kötelességek teljesítésére megtanítani.

A nőcseléd is más manapság, mint volt ezelőtt; benne is megvan a nő mai gondolkodása. Ő is haladt a korral, s szellemi korlátai megtágultak. Megfigyeli urnője cselekedeteit, eltanulja tőle, hasonló fogásokat használ és gyakran fegyverül használja ezeket. Az erkölcsi sókorszak a szó legtágabb értelmében s azért igen gyakran ellensége a gazdájának. És mi ennek az okozója? Az, hogy mi sem becsüljük meg eléggé a cselédet, lenézzük az egyéniségét, elnyomjuk az akaratát, nem látjuk benne az emberi méltóságot, elfeledjük, hogy az ő teste ugyanolyan alkotó részekből áll, mint a miénk. Emberségesen kell a cselédrel bánni. Tekintsük őt is érző és gondolkodó individuumnak; lássuk be, ha ő nincs a házuknál, magunk végezzük a ház nehezebb, tisztátalanabb dolgát; legyünk humanizmussal iránta, mert csak úgy taníthatjuk meg kötelességére, csak úgy várhatjuk el tőle hogy hűségesen támogasson, jó szív-

vel legyen a gyermekeinkhez, örömmel éljen a körünkben. Van körünkben sok rossz cseléd, a korrupció az ő lelkeket is megmetyejezte, de emberszeretettel ezek közül is sokat meg lehetne javítani. A jóra való leány magatartása határozottan a vele való bánásmódtól függ.

Ne kívánjuk, sőt ne is engedjük, hogy a cseléd túlságosan alázatos legyen. Legyen illedelmes, beszéljen tisztelettel a munkaadójával, de ne alázzuk. Ne engedjük, hogy a piezi gyermeket titulálgassa; a gyermek legyen a cselédnek is gyermek. Dölyfős, gőgös emberré válik a 6-8 éves kisasszonyka, ifjú ur; már akkor azt hiszi, hogy uralkodhatik más emberen. A cseléd illedelmesen magázza a piczikéket, meg a nagyobbakat is, de a gyermekek is szépen bánjanak vele. Németországban tegezi a cseléd a gyermekeket s ezek is te-nek szólítják a cselédet; de ez nem egészen helyes, meg a nyelvünk szellemének is jobban megfelel a magázás.

2-3 évtizeddel ezelőtt, a jómódú falusi ember, az iparos szolgálni küldte a leányát, ma nem úgy van az; csak az szegődik el cselédnek, a ki más módon nem tudja a kenyerét megkeresni. Sokszor jóra való, tisztességes leányra akadunk, de ugyan gyakran baj van a cselédekkel, őket is megrohanta a rut haszonlesés, az önzés és csak eme szempontból dolgoznak. Még rosszabb sokszor a laza erkölcsük. De én azt hiszem, hogy a művelt társadalom tudna ezen segíteni, tudna rajta változtatni a már jelzett jó emberszerető bánásmód által. Az értelmes cselédnek, a kinek a szíve sem rossz, az erkölcsén is javíthatna a gondos, az okos, a humanus nő. Csak igazi buzgalommal, szeretettel lehet gyógyítani; az értelmes népnek, mint mindenkinek, jól esik a szeretet. Az elzúllott, erkölccstelen emberen nehez segíteni, de azért még arra is lehet hatni, ha nem sajnáljuk az eszközöket, ha el nem ernyed a türelmünk.

Minden-minden más, mint régente volt; nemcsak a cselédnek lazább az erkölce, de a civilizált társadalmunk is messze van az igaz uttól. Korrumpált a korunk. Az erkölccsiségről nincs meg a kellő fogalma, maga alkotja meg a fogalmát a szerint, a mint neki a leghasznosabb; az a baj, hogy a philantropia manapság kérdésből, tettekből, komédiából valótlán érzés és álmeleggyőződés fitogtatásából áll. Sokan tudják, hogy nem jól cselekszenek, de az önértésük nem engedi, hogy másképp tegyenek s azért olyanoknak tetetik fel magukat, mintha a legjobbakk volnának. Ma nem az a lényeges, hogy igazságosan járjunk el, hanem, hogy a világgal el tudjuk hitetni, hogy szépen, nemesen cselekedünk. A nőknek kellene megváltozniok, a jellemők sok félszeg vonását cseréljék ki őszinteséggel, nyíltsággal, igazi emberszeretettel. Ezeket az eré-

est a nyomort, mely nem méltó hozzá, mely elhervasztja időnek előtte. Csábitotta szép jövővel, gazdagsággal, dicsőséggel — és az anyád megszédült ettől a beszédtől. Elhagyott. A mikor hazajöttem, te magányosan sírdogáltál ebben a piczi szobában. A festőállványom egy papírlap függött.

„Isten veled. El kell válnunk. Mind a kettőnknek jobb lesz így. Viseld gondját a babának. Elvittem volna, de nem akartalak tőle is megfosztani. Bocsáss meg nekem.”

Nagyon, de nagyon szomorú nap volt ez. A plátánok ép így hullattak levelüket. Olyan kietlen volt minden. Azt hittem megszakad a szívem. Arra gondoltam, hogy megölöm magam. De itt voltál te. Mit tegyek. Dolgozni kezdtem. Az ecset őrkre kihullott kezemből e csapás után. Beálltam hát napidzsanak egy miniszteriumba. Dolgoztam érte, kit egy öreg asszonyhoz adtak itt a házban. És azután lélekölő csendben multak az évek. Engem kineveztek, fokról-fokra emelkedtem oda, a hol ma vagyok a számtanácsosságnak. Az anyádnak pedig híre sem hallottam évekig. De a tizenkettedik születésnapján fölkerest. Ragyogott rajta a sok gyémánt, suhogott a selyem. Bocsánatért könyörgött, téged akart látni. Én pedig nem hallgattam meg. Hiába volt minden, elűrtém, téged pedig elrejtettem. Az anyádból világíró énekesnő lett, nagy vagyon szerzett

grófok, hercegek hódoltak előtte. Mindent elkövetett, hogy téged lásson, de hiába.

A mi sorsunk is javult ezalatt s épen az én tanácsosi kinevezésem napján kaptam a hírt, hogy az anyád meghalt Amerikában és nagy vagyonát read hagyta. Keresetek, kutattak, hiába. Elitkoltalak és a nagy vagyon az amerikai szegényeké lett.

Én pedig neveltelek fiam. Ma huszonöt éves észtendő vagy. Van tisztességes neved, szép állásod és néhány ezer forintod, a mit én kuporgattam össze számodra. Így cselekedtem én fiam, mert nem tudtam másképp, huszonhárom évig egy percig sem.

Ezt a szomorú történetet pedig, úgy a hogy megeseit, nem tudja senki, csak a halálra ítélt plátánok egy száraz levele, a melyet itt őrkök e tárczában, egyetlen emlékeül menybeli boldogságnak, pokoli kinszenvedésnek. Elporlad ez a levél is, a mint hogy elmúlik, eltűnik minden, ez utca, e ház, e hatalmas plátánfák, minden, minden porrá lesz, egykor, a sir is...

De mielőtt elhagyjuk ezt a hajlékot, hol született és nevelkedt fiam, akartam, hogy megtudj mindent, hogy megfosztottalak az anyádtól, egy nagy vagyonról. És mindezt azért, hogy megtartsalak magamnak. Jól cselekedtem-e, rosszul-e, nem tudom. De hiszen te nem vagy gyermek fiam, férfi vagy: itéli.

Justus.

nyeket alkalmazták a cselédekkel szemben is, akkor majd azok is megjavulnak.

Dittler Ida Regina.

Korunkat a haladás korszakának szereljük nevezni; a haladás minden téren óriási; az igazságszolgáltatás terén sem maradtunk a régi állapotban, meghoztuk és életbe léptettük a nagy horderejű reformokat. Hogy minő sikerrel? Arról nap-nap után meggyőződhetik a nagy közönség.

Azonban mialatt gondosan igyekezik a magas igazságügyi kormány korszakalkotó törvények végrehajtására alkalmas egyéneket kiválasztani, figyelmét úgy látszik elkerüli, hogy igen sok helyen az igazságügyi hatóságok elhelyezése nem csak czélszerűtlen, de határozottan rossz.

A kaposváriakról már többször megemlékeztünk. Lesz-e eredménye az a jövő títka.

Ez alkalommal a többek közül a szigetvári kir. járásbírósg helyiségére vagyunk bátrak az igazságügyi intéző férfiak figyelmét felhívni.

Ezen kir. járásbírósg helyisége több mint egy év tized óta hét szobáskából áll, melyek közül 2—3 van, a melyik szobának nevezhető, míg a többi helyiség mindenre alkalmas lehet, de szobának egyáltalán nem nevezhető, annál kevésbé hivatal szobának.

Az utolsó évtized alatt a kir. járásbírósg személyezte: egy aljegyzőre, — két írnokká, — egy a bíróság kötelékén kívül álló ügyési helyettesessel és pár díjnokkal szaporodott; mindezek dacára a hivatali helyiségek mjével sem bővültek, hanem maradt minden a régiben. Az ügyforgalom majd nem megkétszereződött, következtetésképpen az irattárban elhelyezett, iratsomók száma is megnövekedett, — a mely szintén helyiséget igényel, — de a hivatali helyiségek megmaradtak a régi nyomorúságos állapotban.

A kir. járásbírósg vezetője igyekezett ugyan személyeztetni ezen kevés számú, és alkalmatlan helyiségben valahogyan elhelyezni; a bírák szobáit, az irodák beosztását az utóbbi években több ízben változtatta, de mind ez nem használt semmit; mert régi igazság az, hogy felnőtt embert kis gyermek ruhájába bele öltöztetni nem lehet.

Mind meggyőződöttünk az állapot most már tűrhetelenné vált. Az első számú jegyzői iroda helyisége oly nyomorúságos, oly sötét, hogy még foghízi czellának is alig volna jó. A második számú jegyzői iroda helyiség ugyan elég tágos, de annyira túltöltött, hogy az abban való tartózkodás, még a legegészségesebb embert is próbára teszi. Egy zsufolt búzó helyiség ez, melyben írnok, díjnok, hivatalszolga és ügyvéd, egy a jogkereső közönség, egymást akadályozza a rendes munkában. Mert hát bizony az ügyvédek részére nincs egy talpalattnyi helyiség sem, ahol várakozhatnának, míg a tárgyalás rajuk kerül; a hideg télen pedig az udvaron nem tartózkodhatnak.

Van azután még egy kis helyiség, hol a leírók vannak. Ezek meg tisztán a megvakulásra vannak kárhoztatva, mert ott bizony még fényes nappal sem igen lehet látni.

Hogy ezen állapotok ilyenek, azt a felettes hatóságok is jól tudják és dacára ennek a szűkmarkú igazságügyi kormány mitsem tesz. Az az dehogy nem; épít fényes minisiteri palotát, ad egy-egy díjat nélküli embernek 3—4 szép, világos és nagy szobát, amihe kényelmesen el lehet ülni a hivatalos óra unalmát.

Pedig hát a Szigetvári kir. járásbírósg misériáján nagyon könnyen lehetne segíteni. Ugyan is a 7 szobácska mellett

van még három rendes szoba, mely ezen hét szobácskának kiegészítő részét képezi, és a mely, — dacára annak, — magánlakásnak van kiadva, így hát iroda helyiségnek könnyen megszerezhető volna; mely esetben a bíróság helyiségei bővülnének, legalább akkorára, hogy a tisztviselőket tisztességesen el lehetne helyezni, a felek és képviselők pedig nem lennének hajléktalanok, és a személyzetnek határozottan terhei.

Mind ezen helyzet javításához azután nem kellene több mint 3—400 korona költség többlet. De hát ezt sem akarják adni; pedig az igazság szolgáltatás, a lerótt bélyegilleték által, oly nagy jövedelmet nyújt az államnak, hogy méltán megvárhatná a jogkereső közönség hogy ő rea is gondolatának egy keveset, neki is nyujtának valamit; ha kényelmet nem is, de legalább tisztességes tartozkodási helyiséget. Mind ezek folytán ajánljuk a szigetvári kir. járásbírósg hivatalos helyiségének ügyét, a felettes hatóságok szives figyelmébe.

H I R E K.

— **Gyilkosság.** Ismét Kadarkut község a színhelye egy nagy büncselekménynek. Fejes Ferencz kadarkuti jómódú polgárnak, nem adott az Isten gyermekekét, úgy akart segíteni magán, hogy egy Zóka István nevű fiút magához vett és azt fől is nevelte. A mult heten történt azután, hogy Fejes Ferencz pajtája kigyulladt, s midőn eloltották a tüzet Fejes Ferencz a pajtába talált halva. A vizsgálat nyomban kiderítette, hogy Fejes Ferencz előbb meggyilkolták és csak azután gyújtották rá a pajtát, hogy így a büncselekmény ki ne derülhessen. A büncselekmény elkövetésével Zóka István a nevelt fiút gyanúsítják a törvény emberrel, kit azután el is fogtak és Kaposvárra kísérték be, hol fogva van maig is. A vizsgálat lesz hivatala kideríteni, ki követte el a gyilkosságot és gyújtogatást.

— **Szabad Lyceum.** Említettük már lapunkban, hogy a helybeli főgymnázium tanári kara megpendítette azon eszmét, hogy népszerű tudományos felolvasások rendeztessenek városunkban. Az intelligens körök örömmel fogadták a hirt, melynek megvalósulásáról azonban azóta vajmi keveset hallottunk. Talán bizony el is aludt már az egész ügy. Pedig kár volna érte, mert ma már valóságos szükségként jelentkezik az, hogy városunkban szellemi élet teremessék és fejlesszessék.

— **Gyilkosság áldozata** lett Kazár Ferencz ki Hosszafaluban volt kocsmáros. Valami Kiszlak István neva egyén, ki kocsmájában ivogatott, leszurta késével úgy, hogy rögtön meghalt. Szabó Pál nevű polgár éppen arra járt s benézett a kocsmába. A történeteket látva segítségére akart menni a verében küzködő kocsmárosnak. A vadságig részeg ember ezt is letelepte s hasát felmeteszte. A gyilkost a csendőrség hamarosan elfogta.

— **Az Izs. nőegylet** a hó 12-én közvacsorát rendezett a melyet táncz követett. A mulatságon igen díszítgvált közönség gyűlt egybe és pedig szép számban. A hangulat kedélyes volt és a jelen voltak kitűnő kedvben mulattak a késő reggeli órákig. Az estély minden tekintetben jól sikerült. A jelenvolt hölgyek névsorát valamint a felülfizetéseket lapunk legközelebbi számában fogjuk hozni.

— **Balesetek.** A kemény tél, mely sikos jég réteggel borítja be az utakat több helyen szedi áldozatait. Márczaliban Szigeti Ödön vasuti raktáros át akarván menni a vasuti vágányokon keresztül viyó uton, megcsuszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy lába eltörtött. Még sajnálatosabb baleset érte Vass Gyula lengyeltői gépészt, ki szállójából hátsó felé iparkodva esett úgy el,

hogy hallába eltörtött. Segítségért kiabált, de senki sem hallotta. Reggel felé felig megfagyva találták meg az uton. Most a lengyeltői kórházban ápolják, állapota azonban reménytelen.

— **A kaposvári népszámlálás** még nincsen teljesen befejezve. Annyit azonban már ma is tudunk, hogy a lakosság száma a tizenötözezerrel meghaladja. Ha visszatérünk husz évvel, akkor tapasztalni fogjuk, hogy városunk lakossága ez időn belől megkétszereződött, a mi valóban bámulatos haladást jelent.

— **Kinevezés.** Regdon Lajos marczalii adótárnok nyugalmába vonulásával megfűszerezett pénztárnoki állás rövid idő múlva be fog tölteni. A pénzügyminiszter áthelyezte Konez Károly, szerencsi pénztárnokot a marczalii adóhivatalhoz hasonló minőségben. Megérkezését e hó közepe felé várják.

— **Félt a büntetéstől.** Fischbach Andor aki ellen a kaposvár kir. törvényszék két rendbeli megánokirat hamisítás miatt a vizsgálatot elrendelte megszökött. Miután a terhelt jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik, felhívja a kaposvári kir. törvényszék az összes bírói és közigazgatási hatóságokat, hogy Fischbachot tartóztassák le s a legközelebbi kir. járásbírósg, vagy kir. ügyészség fogházába szállítsák és erről a bíróságot értesítsék. Személy leírása a következő: 38 éves magassága 165 cm. haja barna, szeme barna, szája kjesi, arcza hosszú, orra hegyes, anyanyelve magyar, beszél németül, különbs ismertető jele, lapos lábak.

— **Meghívó.** A kaposvári jótékony nőegylet 1901. évi február hó 2-án, Kaposvárott, a »Korona« vendéglő helyiségeiben, az egyet alapítókének gyarapítására tánczestélyt rendez, melyre tisztelt czimet és becses családját a választmány nevében ezennel tisztelettel meghívja Kapotsfy Jenőné, alelnök, Polányi Lajosné, elnök. Belépő-jegyek ára: személylegy 4 korona, családjegy — 3 személyre — 10 korona, azonfelül 14 korona, karzatjegy 4 korona. Jegyek kaphatók Hagelman Károly, Löw Mór és testvére urnáknál, valamint este a pénztárnál. Felülfizetések a jótékony czélra köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 9 órakor.

— **Gyászhir.** A »Somogy« és a »Somogyvármegye Hivatalos Lapja« kiadóhivatalának főnökét, Hagelman Károlyt, egy családját nagy csapást érte. Schlegel Lőrincz, a m. á. v. hivatalnok karának egyik legrégibb tagja, mindig buzgó és hű tisztviselő szolgálataiban; némes és szerető szívű családapa meghalt Csurgón. A gyászjelentést itt közöljük: Özv. Schlegel Lőrincz né szül. Hagelman Mari a saját, úgy gyermekei Károly, Géza, Vilma és Elek, valamint rokonsága nevében bánatos szívvel tudatja szeretett férje, illetve atyjuk és rokonuk Schlegel Lőrincz a m. kir. államügyutak ellátó-állomásfőnökének elete 56-ik, boldog házassága 28-ik évében rövid szenvedés után Csurgón f. hó 11-én d. e. 11 órakor bekövetkezett halálát. A drága halott hült tetemei f. hó 13-án d. u. 3 órakor fognak Csurgón a r. kath. anyaszentegyház szertartása szerint beszenteltetni s innét Kaposvárra szállíttatni, hol is a keleti sírkert halottas házából f. hó 14-én d. u. 3 órakor fognak örök nyugalomra helyeztetni. Aldás és beke hamvait a

— **A polgári leányiskolának** építése előtérbe áll. Két telket szemelt ki a városi előjáróság, egyik az agg apolda helyisége a fő-utca mentén, másik a medgyesben, az internátus közelében. Az első czélsezerűbb, szebb és a városban hozzá férhetőbb helyen. Már régóta kiépítésre várs a belváros csak nyer vele, ha egy szép középület disszti a fő-utca ezen részét.

— **Frigora mitescunt Zephiris.** A fagy, mely oly jóakarattalag enyhült a Zephirrel, olyan tükrösimára szilárdította a jégpályát egy lehellelével. Ugy látszik, nem olyan

csécsap az idén hűsége, mint az előző idények alatt. Csodálatos, hogy minden oly kedvezően támogatja az idén jegűnkét. A kalendáriumok jóslatai, s a meteorológiai prognózisok is mintha össze beszéltek volna: »szép téli napok...« »non imber edax.« És persze ez csak növeli azt az élenkséget, azt a kedélyességet, mely immár nem szokatlan a kaposi jégpályán. De a midőn hódolattal elismerjük a vén idő dicséretes magaviseletét, nem lehet szótlanul hagyniuk a jégpálya vezető férfainak lankadatlan ügybuzgalmát; a választmány illústris elnöke: vizeki Tallian Gyula ur nem csak a mindent megbeszélő, tárgyalagos ülésen, hanem a jégpályán is az első, a jégpálya nestora Kocsis János dr. és Kotzian Emil urak egyesített buzgalma olyan, igazán ideálissá tették a pályát, és a komor realiták az idén ugyan csak az ő frappans összműködésük folytán váltak olyan nagyon kielégítőkké. S ha mindez így marad, a miben kár volna kételkedni — akkor az idén szokatlan fényes jégünnepély — várható s nem kívánjuk, hogy az idényünk betetőzése legyen, — mi még azután is részt óhajtunk venni azon vonzó, bájos, kedves pályán.

Jégünnepély.

A kaposvári korcsolyázó Egyesület vigalmi bizottságától kaptuk azon értesítést, hogy az egyesület felhasználva a kedvező kemény időjárás, folyó hó 20-án délután 5 órakor (rossz idő esetén a legközelebbi alkalmas napon) az egyesületi jégpályán ünnepélyt rendez, melyre a sportkedvelő művelt közönséget ez uton is meghívja. Az ünnepély programja változatosan van összeállítva: versenyek, jelmezes felvétel, táncok, társasjátékok váltakozva fogják élenkíteni és emelni az ünnepélyt.

Fényes kivilágítás és tűzijáték is tervezve van. Egyáltalában a rendezőség iparkodik az egyesület tagjainak kellemes szórakozással kedveskedni kárpótlásul az elmúlt évekért, a mikor az ilyen ünnepélyek rendezését az időjárás mostohasága megghiúsította.

A versenyekről és az ünnepély egyéb részleteiről bővebb felvilágosításokkal a rendező bizottság is szívesen szolgál.

— Durator által a cipőtálp egyszerű bekenéssel ötször oly tartós és vízáthatlan lesz. E kiváló hazai készítmény nagyon sok takarékos embernek szerez örömet és bizonyára kevés családnál fog hiányozni nem sokára Ára 1 és 2 korona. postán 1 kor. 20 fillér beküldése után bérmentve küldi a Durator-gyár, Budapest, Lipót-körut 3. Kapható azonban mindenütt.

G S A R N O K.

A ki a védőjét meglopja.

— Elbeszéli egy kriminallista. —

— Botrány!.. Gyalázat!.. Hogy milyen hálátlanok ezek a vádlottak!.. Képzelle: mi történt velem! Egy internacionális gazembert védek. Híres zsebtolvaj; az volt az édesapja, meg az öregapja is. Az ügyész megvádolja és rovott előéletére való tekintettel (kilenczszer volt büntetve!) szigorú büntetést kér. Erre felállok én, megtartom jogi érvekkel dusan felszerelt védőbeszédemet, kifejezem, hogy a garficzko ártatlan és a »nagyobb szabású« »jeles« védőbeszéd hatása alatt a törvényszék fel is mestette őt és elrendelte, hogy bocsássák szabadon.

Együtt jöttünk ki az új törvényházból. A hunczutnak az volt az első megjegyzése, hogy:

— Édes doktor ur, láttam már sok ügyvédet, a ki pénzért ügyesen hazudik, de olyan ügyvédet, a ki ingyen hazudik — ma láttam először. Meg kell adni, hogy pompásan beszélt.

— Talán bizony nem akar honorálni?

— Akarom biz én, hanem még csak a kísérlet stádiumáig sem mehetek, mert egy megveszekedett fillérem sincs. Tudja mit, ügyvéd ur: a jövő héten egy kis körutat teszek Csehországban s remélem, hogy visszajövet hercelegileg megfizethetem.

— Lopott pénzt el nem fogadok.

— Majd meglátjuk... Igaz ni! Nem mennénk be valahova egy kis villásreggelire? Nagyon éhes vagyok.

Bementünk egy vaczi-köruti sörcsarokba. A nyavalyás leült a sarokasztalhoz, megevett három gulyást és hat csaszárzsemyét, aztán szívtart parancsolt és urfiégmával pőfékelt az orrom alá.

— Lefőztem az elnököt.

— Hogyan?

— Valahányszor egyet hazudtam, mindig a feleségem boldogságára esküdöztem. Pedig sohse volt feleségem.

— Nagy kópé!

— Hanem az ügyésznek is jól oda-mondtam ám!

— Ugyan no!

— Sehogy sem akarta elhinni, hogy ártatlan vagyok s faggatott szegényke, azt hívén, hogy boldogul velem. Kérde tőlem: »Talán bizony azt is letagadja, hogy a kérdéses időben az útvásártéren volt?« »Ott voltam biz én, — mondok, Már miért nem lettem volna ott? És ha ott is voltam? Nem szabad nekem ott lenni? Miért ne volna szabad nekem ott lenni?« Az ügyész ur ezért a csúrés-csavarásért nagyon megharagudott. »Ne beszéljen annyit! — kiált rám. A rendőr látta, amint futott.« »Igenis futottam.« — »Miért futott, hiszen senki sem hajtotta.« — »Dehogy nem, mondok, hajtott a keserűvíz, amit egy félórával azelőtt megittam és mert hajtott, hát futottam.« Erre aztán már nem tudta mit feleljen az ügyész ur; zavarba jött, hogy szinte megsajnáltam.

— Az már bizonyos, hogy a kaszálófát érdemel az ur.

— De legjobban kifogtam a fogház-őrön. A pad szélén ültünk s a paraszt mindig irgalmatlanul oldalba bökött. Valahányszor fészkelődtem a helyemen. »No megálj, majd megbánod!« Gondoltam magamban. Lassan-lassan elbuzódtam tőle, míg végre a pad másik szélére jutottam. Eppen a rendőrt hallgatták ki, aki borzasztóan bemártott. Én, mintha vallomását félbeszakítani akarnám, hirtelen felugrom és zsupsz: a fogházor elveszítve az egyensúlyt, hanyatt-esik.

— Szegény ördög!

— Tudja-e doktor ur, hogy tárgyalásközben egy kis szerelmi kalandon is átesem. Volt a hallgatóságban egy bogárszemű asszonyka, aki nagyon érdeklődhetett irán-

tam, mert olyan ábrándosan nézett rám. Az ügyész beszéde alatt rákacsintottam egynehányszor, amire elmosolyodott; szívemre tettem kezemet s ő elpirult, majd szemrehányólag tekintett az ügyészre, aki megbüntetésemért kérte. Ha én azzal az asszonykával még egyszer összejöhetnék!..

— Bizonyan őt is meglopná.

— Igen, ellopnam a szívét.

— Nagy »ganef« maga.

— Bizony kérem, híres zsebtolvaj vagyok. Ismernek Lipcsében, Brünmben, Berlinben, Londonban, szóval mindegyik világ-városban. A fényképetem mindenütt ott található ügyvéd ur a rendőrség albumában. Azt mondják, hogy én vagyok a világ legügyesebb zsebtolvaja.

— Az árgyélusát! Engem lopjon meg, ha tud.

— Még mire nem gondol, ügyvéd ur. Disznó halátlanság volna tőlem. Ugy látszik, ön még nem tudja, hogy mi az a cavalleria gauneriana...

Kifizettem a villás reggeli árát, aztán az utcára érve, futottam egy lóvonat után, hogy a zsebtolvajt lerázzam a nyakamról. A műgyetemem elé érve, ki akarom venni zsebórámat, hogy a műgyetemem órá után igazítsam s csak akkor vettem észre, hogy védenczem meglopott. Ellopta az én drága anyórám.

Ki látott már ilyet? És azt az országos pernahajdert még csak nem is hibáztathatom olyan nagyon, mert hiszen én magam mondtam neki, hogy »engem lopjon meg, ha tud!« Ugyan kérem, szőlítsa fel a lapokban, hogy küldje vissza az órámat. Ime én már el is készítettem a felhívást.

»Azon tisztelt urat, akit e hó 3-án védtem és a kit a törvényszék a lopás vádjára alól felmentett, mély tisztelettel kérem, hogy magánál felejtett zsebórámat kezéhez juttatni kegyeskedjék. Jutalmul kötelezem magam, hogy legközelebb újra ingyen fogom védeni.«
Gutlus.

Szerkesztői üzenetek.

Horác, Ön mint mőzes-vallású bácsi igen rosszul választotta meg költői álnévét. Ön t. i. nem »Horác« hanem »hőrec« és pedig egy nagy »ámhőrec«.

H. Gy Ime egy strófa verséből:

»Fürödnek szemeim
Könyüm vízében,
Füldik az én szívem
Rózsám szerelmében...«

Nos? és mibe túrlöközik?..

Lengyelítő. Te sem lengyelül, sem tótul nem ajánlottad magad, hanem elkötöttél igazi angol módon. Ó Lord, miért nem lakol te Oxfordban?

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

A halálhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb, és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható óvszer férfiak és nők részére. Ára tuczonként eredeti párisi minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, 7.—, és frt 8.—.

Bouts americ. tuczatja frt 3.—, 4.— és frt 5.—.

Női óvszerek: Hasse tanár-fele frt 2.—, Mensinga tanár-fele frt 2.50, dr. Earlet-fele frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tuczonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.

Diana óv havi kötő nőknek, legjobb a világon, drbja frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után

J. REIF.

Bécs, Brandstätte 3.

1881-ben alapított hírneves higiéniai specialista cég.

28—40

kl e hirdetésre hivatkozik!

Hirdetmény.

Alulírott tisztelettel jelentem a t. közönségnek, hogy a

Léderer-féle

kőszénbányák vezérképviselőségét Kaposvárott sikerült elnyernem.

Es által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a nagyérdemű közönségnek, különösen pedig a

cséplőgép,- téglagyár,- és gőzmalom tulajdonosoknak igen jó minőségű és olcsó tüzelési anyaggal szolgálhatok.

Á r a k :

1. Darabos fűtő barna szén a kapronczai vasutállomásnál bevagonirozva egy vagon (100 mmázsa) 80 korona. Ugyan az Kaposvárott házhoz szállítva métermázsánként 1 kor. 60 fill,
2. Másodrendű koczka fűtő barna szén ugyan ottan bevagonirozva egy vagon (100 mmázsa) 70 korona.
3. Dio barna szén, cséplőgép,- téglagyár,- és gőzmalom tulajdonosoknak igen ajánlatos ; kapronczai állomáson bevagonirozva vagonja (100 mmázsa) 60 korona.

Midőn a jó és pontos kiszolgálásért teljes felelősséget vállalom, üzletemet a negyérdemű fogyasztó közönség szíves pártfogásába ajánlva maradok

Kaposvárott, 1900. évben

tisztelettel

Klauber Ignác,

a LÉDERER féle kőszénbányák.
Dunántúli kerületi vezérképviselője.

**Speciálista
SÉRV-
KÖTŐKBN.**

A keleti-féle cs. és kir. szab. sérvkötő a legtekintélyesebb eszen nemben, nem csak, hanem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja az eddigi sérvkötők hiányát.

Árak :
egyoldalu 6 frt
kétoldalu 12 frt

Gyáramban (alapítotott 1878) készülnek ezenkívül : műlábak, műkezek, járó- és nyújtó-gépek, egyenestartók (Hessing-féle rendszer), orthopédiai fűzők, haskötők, göröserbarisnyák és mindenféle gummiárak urak és hölgyek részére.

Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl :

Keleti J.

orvos sebészeti
mű- és kötő-zer gyáros

BUDAPEST, IV. Koronaherceg-
utca 17.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
9-16

HAZAI IPARI

WEIN KÁROLY és TÁRSAI

szővőgyár, KESMÁRK

elismert birneves

szepességi vászon

és

Damaszt árui

minden nagyobb üzletben kaphatók.

Gyáraiból szár-
mazó minden
darab áru

ezen védjegy-
gyel van
ellátva

HAZAI IPARI

Szenásy, Hoffmann és Társa

selyemáruháza

Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

Bálsalsonra dus és szép
választéku raktárt tant
gases, tulles és selyem-
... szövetekben ...

Minták vidékre kívá-
natra pontosan kül-
... .detnek ...

Alapítvány
A legjelentősebb és legújabb beszerzési forrása szőnyegnek, bútorszövetek, csipke- és szövetfüggönyök, lámpakészítőknek nagyban és kicsinyben.

JOANNOVITS DOME
BUDAPEST, IV. Váci-utca 25. sz.
híres gyári nevű caktára. Örökül valószínű perzsa és smyrna szőnyegekben.

SANTAL EGGER

hatásában főleg a tüdőszöveteket. Csak a törv. védett „tigrisfej” védjeggyel valódi. Ára 3 korona. Védők 3 korona 40 fillér előleges befizetése után bérmentve. Küldi a „KADÓR” gyógyszerár, Budapest, VI., Váci-körút 17.

Évtizedek óta nagy sikerrel használtatik

KOSZVENYÉS CSUZ ellen
REPARATOR
KRIEGER-féle
mely a Szt. Rókus kórházban 136 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást idézett elő.
1 üveg 2 korona. Főraktár: KÖRÖS-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálvin-tér.
Kapható minden előkelő gyógyszerárban.

DURATOR
Honi készítmény.
Által a cipőalap egyszerű bekenésével ötször oly tartós és vízhatlan lesz. Ára 1 bádogpalaaknak 1 és 2 korona. Postán 1-20 kor. befizetése után bérmentve.
Főraktár: **DURATOR-GYÁR**, BUDAPEST, V., Lipót-körút 3.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

PSERHOFER J.
vértisztító
labdaesal.
Orvosilag ajánlott legrégibb házi készítésű és rosz emésztés összes következményei ellen.
Nem szabadna hiányoznia egy háztartásban sem.
Csak akkor valódi, ha minden doboz fedelén a „PSERHOFER J.” név vékony írással látható.

Budapest legújabb látványossága a
BELVÁROSI KÁVÉHÁZ
IV., Kilyó-ter 2. (Kilóid Tüherozsgy palotája.)
Híres italok és kávé. Kész: SYRUS SÁNDOR.

Vidékiek kedvenc találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglős előrangú éttermei.
Budapest, VI. Andrásy-ut 39.
Külön magyar konyha. Valódi tiszta borok és a világos „Fischbräu” egyesült kimerés.

26 ÉV ÓTA
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGYAR BESZERZÉSI
FORRÁSA
MAUTHNER ÖDÖN
BUDAPEST
CS-ÉS KIR-UDV. SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE
ANDRÁSSY-UT 23.
ÉS ROTTENBILLER-UTCZA 33.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

ROSER tanintézet Budapest, VI.,
Alapítványt 1853. Aradi-utca 10.
Nyitvános polgári iskola 10-14 éves ifjak részére;
Felsőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére;
Nevelő internátus belső növendékek részére.
Bizonyítványai államnévelő és az egyéves önkéntességre jogosítanak. Bővebb felvilágosítást ingyen ad.
ROSER JÁNOS, igazgató.

HÍRDETÉSEKET * REKLÁMOKAT
szakkereslet, pontosan és legelőszobban
közöltet az összes lapokban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ
hirdetési osztálya
Budapest, VII., Erzsébet-körút 34.
Tulajdonos: LEOPOLD GYULA, szerkesztő.

A legjobb órát
legszolidabb és legdivatosabb ékszeremet
RÉSZLETFIZETÉSRE
szigorúan szabott árakon szállítja Magyarországra e nemben
első és legnagyobb üzlete
BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák
SZEGEDEN.
Árjegyzék 2000 kappal ingyen és bérmentve.

Oh jaj! Köhöges, rekedtség ellen gyors és kitűnő Eljen!
eredményes használhatók az
EGGER-féle MELLPASZTILLÁK
Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbados 50 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban és a főraktárban:
Budapest, VI., Váci-körút 17.

FRATELLI DEISINGER
küld Fiuméből vagy Triestből
4½ kg. **Cuba-kávét**, válogatott
15 korona 30 fillérért
elvámulva és bérmentve.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

BENZIN MOTOROK
és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra
OSERS és BAUER gyárából
a legjobbak és legújabbak a legújabb szerkezetek között.
Vezérlő és vezérlő és vezérlő: **DÉNES B.**
Budapest, VI., Váci-körút 61.
Képes árjegyzék ingyen.

Continental
Bodega Company
Portbor, Cherry, Malaga, Madeira,
Karsala, Chablis,
Rajna és Mosai-borok.
Kaphatók minden jobb üzletben és
csomagtárolókban, szállók,
kávéházak és éttermekben.

SZABADALMAKATÉRTÉKESÍTŐ
VÁLLALAT
BUDAPEST VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
Bel- és külföldi szabadalmak, hűszörlés, értékesítése és
língazszirozása.
Védjegyek és más iratok, jogszolgáltatás. Felvilágosítás díjlanlag.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Eldrágott kénes hővíz gyógy-
fürdő, pártatlan gőzfürdővel leg-
modernebb társfürdővel, pom-
pás ásványvíz- és szőlőkkel, és
és kádfürdővel, — 200 kényel-
mes lakosztállyal. — Prospektus
kiváratra ingyen és bérmentve.

GOLIAT MALÁTA-SÖR
Kiváló üdítő itat és gyógykezelésre is szolgát.
AJÁNLJUK: Dr. Kócsányi és Dr. Kócsányi egyetemi tanár úrnak ideg-
bajknál, vöröszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnek stb.
Gyár és megrendelési hely:
KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÖBANYA.

Ha öszül a haja.
Befizetése a híres Zoltán-féle STELLA VIZET, amelyet Hár szegedi gyárban
nem fest, hanem a haj eredeti színe adja vissza. Üvegje 2 kor. posta után
bérmentve 2 kor. 40 fill. ZOLTÁN BÉLA gyógyszerárban, Bpest, K. körút 2.

100.000
sorsjegy.
50.000
nyeremény.
Mind a második
sorsjegy nyer.

A jelenkor legnagyobb nyereséi esélyű
sorsjátéka a m. kir. szab.
OSZTÁLYSORSJÁTÉK.
Megrendelések intézendők:
GAEDICKE A. BUDAPEST
IV. Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta
egy húzás.
Tervezet ingyen
és bérmentve.
Ügynökök
keresztnek.